

Ondernemingsrechtbank Antwerpen (afd. Turnhout), vonnis van 17 januari 2019

Europees betalingsbevel – Verordening 1896/2006 (Betalingsbevel) – Artikel 13 – Artikel 16 – Verweer – Termijn – Artikel 14 – Betekening of kennisgeving – Artikel 14 Verordening 1393/2007 (Betekening) – Artikel 20 Verordening 1896/2006 – Verzoek tot heroverweging

Procédure européen d'injonction de payer – Règlement 1896/2006 (Injonction de payer) – Article 13 – Article 16 – Opposition – Délai – Article 14 – Signification ou notification – Article 14 Règlement 1393/2007 (signification) – Article 20 Règlement 1896/2006 – Demande de réexamen

Inzake

[...] met ondernemingsnummer [...] met zetel gevestigd te [...]

Eisende partij, vertegenwoordigd door Mr. [...], met kantoor te [...], voor wie ter zitting Mr. [...] verschijnt.

tegen

[...], vennootschap naar buitenlands recht, met zetel gevestigd te [...] Nederland, kiezende woonplaats bij gerechtsdeurwaarder [...], kantoorhoudende te [...].

Verwerende partij, vertegenwoordigd door Mr. [...], met kantoor te 3500 [...].

De inleidende dagvaarding werd betekend op 29/03/2018.

Gelet op de beschikking dd. 11/04/2018 in toepassing van artikel 747 § 2 Ger. W.

Gelet op de besluiten en stukken van partijen neergelegd ter griffie dezer Rechtbank.

Gezien de overige stukken van het dossier van de rechtspleging.

Ter zitting van 03/01/2019 werden de raadslieden van partijen gehoord, waarna de debatten werden gesloten en de zaak in beraad werd genomen.

I. Standpunt van partijen

In synthesebesluiten neergelegd ter griffie van deze Rechtbank op 12/09/2018 verzoekt eisende partij:

- De vordering van eisende partij ontvankelijk en gegrond te verklaren; Dienvolgens voor rechtte zeggen dat het verweerschrift van eisende partij (formulier F), verzonden per aangetekende brief van 16/03/2018, tijdig werd verzonden, waardoor het formulier tot uitvoerbaarverklaring (formulier 6) van 24/10/2017 in het dossier B/17/00195 zonder rechtsgevolgen blijft;

- in ondergeschikte orde, op grond van art. 20, lid 1, dan wel art. 20, lid 2 van de Verordening 1896/2006/EG de heroverweging te bevelen, en het Europees Betalingsbevel van 12 september 2017 in de zaak B/17/00195 nietig te verklaren;
- Tegenpartij te veroordelen tot betaling van een schadevergoeding van € 200.000,00, te vermeerderen met de toepasselijk vergoedende intresten en gerechtelijke intresten;
- Tegenpartij te veroordelen tot de kosten van het geding, begroot op de dagvaardingskosten en de rechtsplegingsvergoeding;
- In meer ondergeschikte orde vordert eisende partij dat de rechtbank de volgende prejudiciële vragen stelt aan het Hof van Justitie van de Europese Unie overeenkomstig art. 267 VWEU:
 - Verzet art. 14.3 a) van de verordening 1896/2006/EG zich tegen een nationale regeling zoals opgenomen in artt. 46, §2, lid 2 en 3 Ger. W. waarbij de betekening of kennisgeving van het Europees betalingsbevel gebeurt door verzending van een gerechtsbrief die wordt aangeboden door de postbeambte zonder dat betekening aan de persoon of de woonplaats van de verweerder kan plaatsvinden en de postbeambte een bericht achterlaat dat de brief gedurende acht dagen op het postkantoor in bewaring wordt gehouden, zonder dat een door de postbeambte ondertekend document wordt opgemaakt van de wijze en datum van de betekening of kennisgeving?
 - Verzetten art. 13 a) van de verordening 1896/2006/EG, dat voorziet in een betekening of kennisgeving met volledige zekerheid en zoals opgenomen in artikel 46, §2, lid 2 Ger. W., en artikel 16 van de verordening 1896/2006/EG zich ertegen dat een nationale rechter het verweerschrift tegen het Europees betalingsbevel onontvankelijk verklaart wegens overschrijding van de termijn voor het indienen van het verweer wanneer de nationale rechter door de terugzending van het door de verweerder niet ondertekende ontvangstswijs kennis heeft dat de betekening of kennisgeving van het Europees betalingsbevel de verweerder niet heeft bereikt?
 - Verzet art. 16.1 van de verordening 1896/2006/EG zich tegen een gebruik van het nationale gerecht waarbij het formulier F van bijlage VI niet samen met het Europees betalingsbevel wordt verstrekt aan de verweerder, maar door het gerecht enkel wordt verwezen naar de 'Europese Justitiële Atlas' om het formulier te downloaden?

In synthesebesluiten neergelegd ter griffie van deze Rechtbank op 09/11/2018 verzoekt verwerende partij:

- De vordering van eisende partij tot heroverweging onontvankelijk minstens ongegrond te verklaren;
- In hoofdorde het Europees Betalingsbevel van 13/09/2017 alsook de uitvoerbaarverklaring van 24/10/2017 integraal te bevestigen;
- In ondergeschikte orde eisende partij te veroordelen tot betaling van de som van € 105.875,00, te vermeerderen met de intresten cfr. de wet van 02.08.2002 betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handelstransacties vanaf 15/05/2017 tot op datum van dagvaarding, en sedertdien te vermeerderen met de gerechtelijke intresten aan wettelijke intrestvoet;
- Eisende partij bovendien te veroordelen tot betaling van de som van € 7.411,25 ten titel van verzekeringspremie, te vermeerderen met de intresten cfr. de wet van 02.08.2002 betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handelstransacties vanaf datum van betaling van de premie tot op datum van dagvaarding, en sedertdien te vermeerderen met de gerechtelijke intresten aan wettelijke intrestvoet;
- Eisende partij bovendien te veroordelen tot de betaling van een schadevergoeding t.b.v. 10% of een maximum t.b.v. € 2.500,00, te vermeerderen met de gerechtelijke intresten aan wettelijke intrestvoet;

- In elk geval de zogenaamde "tegenvordering" van eisende partij lastens verwerende partij onontvankelijk, minstens ongegrond te verklaren, minstens deze zogenaamde tegenvordering gedeeltelijk ongegrond te verklaren en verwerende partij ten hoogste voor 15% aansprakelijk te stellen en dus ten hoogste te veroordelen tot 15% van de bewezen schade;
- Eisende partij tenslotte te veroordelen tot de kosten van het geding, met inbegrip van de kosten van het Europees Betalingsbevel alsook de rechtsplegingsvergoeding.

II. Beoordeling der procedure en toelaatbaarheid

A. De oorspronkelijke vordering die uitgaat van verwerende partij werd initieel gesteld met formulier A overeenkomstig artikel 7, lid 1, van de Verordening (EG) nr. 1896/2006 van het Europees Parlement en de Raad tot invoering van een Europese Betalingsbevelprocedure (EBB-Vo). Dit formulier is regelmatig naar de vorm en de termijn.

Conform artikel 13 EBB-Vo werd het formulier E ter kennis gebracht van eisende partij middels een gerechtsbrief van 12/09/2017. Deze gerechtsbrief werd volgens de Post aangeboden op 14/09/2017 waarbij een bericht werd gelaten. De gerechtsbrief werd teruggestuurd aan de rechtbank op 23/09/2017 met de mededeling "niet afgehaald". Op 26/09/2017 werd de zending terug ontvangen ter griffie.

Op 20/03/2018 ontving de rechtbank een formulier F. Hiermee werd geen rekening gehouden omdat het verweer middels dit formulier dient toe te komen ter griffie binnen de 30 dagen na de kennisgeving van het formulier E (artikel 16 EBB-Vo). Deze termijn werd hoe dan ook niet gerespecteerd.

B. Eisende partij meent echter van wel omdat de gerechtsbrief van 12/09/2017 haar nooit zou bereikt hebben. Nochtans is de gevolgde werkwijze volkomen conform aan artikel 14.1 d) en e) EBB-Vo. Eisende partij heeft immers haar adres in de lidstaat van oorsprong. Dit is essentieel omdat in het andere geval, indien de verwerende partij haar adres NIET in België heeft, de rechtbank wel degelijk eist dat het formulier E wordt betekend middels gerechtsdeurwaarderexploot. Er is tevens voldaan aan artikel 14.3 EBB-Vo: de gerechtsbrief is ondertekend door de bevoegde persoon die de betekening of kennisgeving heeft verricht, de wijze en de datum van de betekening of kennisgeving werd vermeld. De rechtbank ziet dan ook geen enkele reden waarom niet aan artikel 14 EBB-Vo zou zijn voldaan. De gerechtsbrief werd verzonden aan het adres dat eisende partij zelf opgeeft in alle akten die zich bevinden in de bundels van partijen. Daarenboven had, in het geval de beweringen van eisende partij een grond zouden hebben, de gerechtsbrief geretourneerd zijn geworden met de mededeling "ontoereikend adres".

Er mag dus aangenomen worden dat de gerechtsbrief eisende partij kon hebben bereikt met een zeer hoge mate van waarschijnlijkheid. Er bestaat ook een hoge mate van waarschijnlijkheid dat eisende partij de gerechtsbrief niet heeft afgehaald en dus zelf schuldig is aan het feit dat zij niet van de vordering op de hoogte werd gesteld. Eisende partij dient dit zelfs toe te geven in haar conclusies: "De gedelegeerd bestuurder van conluante [...] was die periode afwezig." De rechtbank meent echter dat een Naamloze Vennootschap niet afwezig kan zijn. De gedelegeerd bestuurder had maar de nodige maatregelen moeten nemen opdat iemand anders de post kon ontvangen.

Anderzijds werkt de Post niet feilloos. Ook als er 99 % van de gerechtsbrieven ter bestemming op een correcte wijze wordt aangeboden, is er steeds 1 % onzekerheid. In casu heeft eisende partij geen onderzoek gevraagd bij de Post, noch een klacht ingediend. Eisende partij faalt dan ook aan te tonen dat er iets onregelmatig zou zijn gebeurd met de postbedeling.

Men dient ook rekening te houden met artikel 14 van de Verordening (eg) nr. 1393/2007 van het Europees Parlement en de Raad van 13 november 2007 inzake de betekening en de kennisgeving in de

lidstaten van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of in handelszaken ("de betekening en de kennisgeving van stukken"), en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1348/2000 van de Raad:

"Elke lidstaat kan de betekening of kennisgeving van gerechtelijke stukken aan in een andere lidstaat verblijvende personen rechtstreeks door postdiensten doen verrichten bij aangetekend schrijven met ontvangstbevestiging of op gelijkwaardige wijze."

De kennisgeving bij gerechtsbrief of aangetekende brief is dus zeker niet in strijd met de Europese wetgeving. De rechtbank ziet dan ook het nut niet in van het stellen van een prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie van de Europese Unie.

C. Eisende partij meent dat de kennisgeving niet conform is aan artikel 16, lid 1 EBB-Vo omdat het standaardformulier F niet zou zijn bijgevoegd in de kennisgeving. Iedereen die de moeite neemt om het dossier te bekijken, zal kunnen vaststellen dat dit argument feitelijke grondslag mist en dat het standaardformulier F wel degelijk deel uitmaakt van de kennisgeving.

Eisende partij had dus alle gelegenheid om zich te verweren. Mogelijk ten gevolge van de afwezigheid van de afgevaardigde bestuurder is dit niet gebeurd. Het gerechtelijk recht en niet enkel de EBB-Vo voorziet in een heel aantal termijnen. In casu werd het verweer ingediend buiten de voorziene termijnen. Er kan dan ook geen rekening mee worden gehouden.

D. Dit alles doet niets af aan de vordering tot heroverweging, die juist enkel mogelijk is wanneer de termijnen zijn verlopen, en die behandeld wordt ten gronde.

III. Beoordeling ten gronde

A. Artikel 20 van de EBB-Vo voorziet dat de verweerder het recht heeft om, na het verstrijken van de in artikel 16, lid 2, gestelde termijn, het bevoegde gerecht van de lidstaat van oorsprong om heroverweging van het Europees betalingsbevel te verzoeken, als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- i) het betalingsbevel is op een van de in artikel 14 genoemde wijzen betekend of ter kennis gebracht; en
 - ii) de betekening of kennisgeving is buiten zijn schuld, niet zo tijdig geschied als met het oog op zijn verdediging nodig was,
- of
- de verweerder de vordering niet heeft kunnen betwisten wegens overmacht of wegens buitengewone omstandigheden, buiten zijn schuld, mits hij in beide gevallen onverwijld handelt.

Buiten het geval dat het Europees betalingsbevel "kennelijk ten onrechte is toegekend", zijn er dus twee volkomen onderscheiden situaties. In casu is het duidelijk dat de kennisgeving is geschied conform artikel 14 EBB-Vo. Het tweede lid van artikel 20.1 a) EBB-Vo, dient zo begrepen te worden dat de betekening of kennisgeving de geadresseerde niet of niet tijdig heeft bereikt. Ook hier is naar de mening van de rechtbank aan voldaan. Eisende partij kan niet aantonen dat de kennisgeving niet correct is geschied, maar er kan ook niet aangetoond worden bij gebreke aan antwoordkaart dat er wel degelijk een bericht van de Post werd achtergelaten en/of dit briefje niet buiten de schuld van eisende partij hem niet bereikt heeft. Door de terugzending van de kennisgeving is het wel duidelijk dat deze eisende partij niet heeft bereikt.

Eisende partij heeft binnen de 30 dagen gereageerd nadat zij effectief kennis kreeg van de procedure. Dit voldoet aan het criterium "onverwijld".

Er kan dus overgegaan worden tot onderzoek van de zaak ten gronde. Overmacht, buitengewone omstandigheden, of kennelijk onrechtmatige toekenning zijn andere hypothesen die niet moeten worden aangetoond.

B. Daarbij gaat het wel om een factuur waarvan de aangetekende zending bewezen wordt op 16/05/2017 en die nooit voorafgaand aan de procedure geprotesteerd werd. Ook nu wordt voorgehouden dat deze aangetekende zending niet ontvangen werd. Dit is volkomen ongeloofwaardig nu ze niet werd teruggestuurd aan de verzender. In casu wordt de verzender op zijn woord geloofd omdat het een advocaat is.

Daarenboven is de factuur conform aan de architectenovereenkomst van 19/05/2014, en meer bepaald artikel 6 dat betrekking heeft op het honorarium van verwerende partij. Teksten die met de hand zijn bijgeschreven en niet door verwerende partij zijn tegengetekend, hebben natuurlijk geen enkele bewijswaarde.

C. De rechtbank neemt ook met verbazing kennis van de argumentatie van eisende partij ten gronde wat de zgn. "tegeneis" betreft. Bij haar weten bestaat er geen resultaatsverbintenis van een architect om een stedenbouwkundige vergunning te bekomen. Die resultaatsverbintenis is ook nergens te lezen in de architectenovereenkomst van 19/05/2014. Uit geen enkel element blijkt dat het niet bekomen van die stedenbouwkundige vergunning het gevolg is van fouten die door verwerende partij zijn begaan.

De factuur is dus verschuldigd en de heroverweging dient te worden afgewezen. Hetzelfde geldt voor de vordering in betaling van een schadevergoeding van 200.000,00 euro.

Dergelijke vordering vereist een drievoudig bewijs van fout, schade en oorzakelijk verband. De rechtbank ziet geen fout van verwerende partij en ook geen oorzakelijk verband met de mogelijke schade die het gevolg is van het niet doorgaan van het project. De rechtbank treedt volkomen de argumenten in de conclusies van verwerende partij bij.

Het gevolg van de beoordeling ten gronde is dus dat de heroverweging dient te worden afgewezen. Het Europees betalingsbevel blijft van kracht. Een nieuwe veroordeling kan dan ook niet in dit vonnis worden opgenomen. Het Europees betalingsbevel blijft ook integraal van kracht, dus uiteraard ook wat betreft schadevergoeding, interesten en kosten. Ook daar kan dus niet opnieuw over geoordeeld worden.

D. Het project is thans volledig voorbij, zoals de rechtbank ter zitting heeft gevraagd en vernomen van de raadslieden. Er is dan ook geen enkele reden om niet vast te stellen dat de architectuurovereenkomsten einde is gekomen. Mits dit op te nemen in dit vonnis, kan een recuperatie mogelijk zijn ten aanzien van de verzekeringspremies, maar eigenlijk is de rechtbank niet gevat voor een betwisting op te lossen tussen verwerende partij en haar verzekeraar.

De rechtspleging verliep in overeenstemming met de wet van 15 juni 1935 op het gebruik van de taal in gerechtszaken.

IV. Beslissing

De rechtbank, beslist bij vonnis op tegenspraak en na beraadslaging overeenkomstig de wet:

Verklaart de vordering toelaatbaar doch ongegrond.

Zegt voor recht dat het Europees Betalingsbevel van 13/09/2017 alsook de uitvoerbaarverklaring van 24/10/2017 integraal van kracht blijft.

Zegt voor recht dat de architectuurovereenkomst van 19 mei 2014 als beëindigd dient beschouwd te worden.

Legt de kosten van het geding ten laste van eisende partij, tot op heden begroot in hoofde van eisende partij op:

- dagvaarding: 351,88 euro
- rechtsplegingsvergoeding: 1.440,00 euro

en in hoofde van verwerende partij op:

- rechtsplegingsvergoeding: 1.440,00 euro

De voorlopige tenuitvoerlegging van dit vonnis volgt uit artikel 1397 van het Gerechtelijk Wetboek.

Aldus gewezen door de Eerste Kamer van de Ondernemingsrechtbank Antwerpen, afdeling Turnhout, samengesteld uit:

De heer J. Maes, Rechter, Voorzitter van de Kamer
De heer P. De Jongh, Rechter in ondernemingszaken
De heer L. Moerbeek, Rechter in ondernemingszaken
Mevrouw B. Luyten, Zittingsgriffier

en uitgesproken in openbare zitting van diezelfde kamer op donderdag, 17/01/2019 door de heer J. Maes, Rechter, Voorzitter van de Kamer, bijgestaan door mevrouw B. Luyten, Griffier.